evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ROMANTISMUS V LITERATUŘE

PaedDr. Radomila Oblouková

Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy

Název školy	Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy
Adresa školy	Sokolovská 1638, 568 02 Svitavy
IČO	62033026
Operační program	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Registrační číslo	CZ.1.07/1.5.00/34.0114
Označení vzdělávacího materiálu	VY_12_INOVACE_1.CG.03
Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Tematický okruh	Čtenářská gramotnost
Název vzdělávacího materiálu	Romantismus v literatuře
Druh učebního materiálu	Pracovní listy
Anotace	Žáci na základě znalostí z literární teorie a dějin literatury analyzují dané ukázky a vyhledají typické znaky romantické literatury dotýkající se popisu prostředí, charakteru postav, tématu a motivů.
Ročník	6V. A
Typická věková skupina	16 – 17 let
Autor	PaedDr. Radomila Oblouková
Zhotoveno	listopad 2012

UKÁZKY LITERÁRNÍCH TEXTŮ

I. Špatný vzduch žaláře se mu stával nesnesitelným. Naštěstí v den, kdy mu bylo oznámeno, že se to stane, krásný sluneční svit zaléval přírodu radostí. Cítil se silný. Nikdy nebyla jeho hlava tak plna poezie jako v této chvíli.
Dva dny před osudovým dnem se svěřil příteli: „ Nemohu se zaručit, že nedám najevo vzrušení. Ta ohyzdná, vlhká cela mi působí občas horečku, v níž se sám nepoznávám. Ale strach nemám, nikdo mě neuvidí strachem zblednout.“

II. Stále více ho však ochromovala jakási roztržitost, ba přímo zamyšlenost: na celé minuty zapomínal na důležité a ulpíval na maličkostech. Nicméně, když nahlédl do kuchyně a uviděl na lavici vědro s vodou, dovtípil se, že si může umýt ruce a sekyru. Ruce měl zbrocené krví a lepkavé. Sekyru ponořil ostřím do vody, vzal z uražené misky kousek mýdla a rovnou ve vědru si umyl ruce. Pak vytáhl i sekyru, omyl ostří a dlouho, snad tři minuty omýval zakrvácené topůrko a drhl krev dokonce mýdlem. Žádné krvavé stopy nezůstaly, jen topůrko bylo vlhké.

UKÁZKY LITERÁRNÍCH TEXTŮ

III. Vykřikla: „ Otče! Budete žít! Chci, abyste žil! Slyšíte?“ On jenom zvedl hlavu a pohlédl na ni zbožně: „Ach ano? Zakaž mi zemřít! Kdo ví? Snad tě poslechnu.“ A pak pokračoval: „Přistupte ke mně, oba ke mně pojďte. Mám vás velmi rád. Dobře, umírám mezi vámi. Tobě, dcerko, odkazuji oba svícny, které stojí na krbu. Jsou stříbrné, ale pro mne byly ze zlata, byly z diamantů. Daroval mi je člověk spravedlivý, který měl veliký vliv na můj život.

IV. V tom půvabném kraji jaré Anglie prostíral se za starých časů rozlehlý hvozd, pokrývající větším dílem úbočí překrásných pahorků a údolí, jež se táhnou mezi Sheffieldem a přívětivým městečkem Doncastrem. A zde za dávných dob strašil vybájený Wantleyský drak – zde se vybojovalo mnoho urputných střetnutí za nejrůznějších válek a zde se také odedávna dařilo tlupám odvážných zbojníků, jejichž činy proslavila anglická píseň široko daleko. A v těchto místech se odehrává i náš příběh, jehož děj spadá do posledního období vlády . . . . . .

PRÁCE S LITERÁRNÍMI UKÁZKAMI

1. **Která z daných ukázek není spojena s romantickou literaturou?**
   Vysvětlete.
2. **Vysvětlete tematické propojení 1. a 2. ukázky. Jak a čím se dané**
   zpracování tématu liší?
3. **Pokuste se určit, ze kterých literárních děl jsou uvedené ukázky, určete**
   autora.
4. **Vysvětlete, který motiv (prvek) spojuje úvodní část a závěrečnou pasáž**
   románu.
5. **Pokuste se doplnit, ve které době se daný příběh odehrává.**
   Charakterizujte popisné pasáže.

LITERÁRNÍ UKÁZKY

1. Stendhal: Červený a černý

2. **Fjodor Michailovič Dostojevskij: Zločin a trest (realismus)**

3. **Victor Hugo: Ubožáci (závěrečná kapitola)**

4. **Walter Scott: Ivanhoe**

ROMANTICKÁ LITERATURA

Na základě znalostí o romantické literatuře (téma, postavy, motivy, prostředí apod.) pokuste se vytvořit vlastní romantický příběh.

- Zdroje:

- Dostojevskij, F. M.: Zločin a trest. 11. vyd. Praha, Svět sovětů 1955, str. 81
- Hugo, V.: Ubožáci. Praha, Klub mladých čtenářů 1969, str. 282
- Stendhal: Červený a černý. 8. vyd. Praha, Odeon 1974, str. 460
- Scott, W.: Ivanhoe. Praha, Kma 2003. ISBN 80-7309-980-2, str.7